

אֲתִישֵׁב הֵהוּא רִוּחָא בְּהֵהוּא עֶפְרָא, וְאֲתִלְכֵשׁ בֵּיהּ. כְּדִין הֵהוּא עֶפְרָא, מְכַשְׁכְּשָׁא וְנַחַת לְתַתָּא, וּבְטַשׁ סְטָרָא מַד' סְטָרִין דְּעֵלְמָא, וְאֲתַעְבִּיד דִּיוּקְנָא חָדָא וּפְרָצוּפָא, וְהֵהוּא רִוּחָא אֲתַטְמַר מַגּוּ לְגוּ. וְהֵהוּא עֶפְרָא דְאֲתַפְנִישׁ מַד' סְטָרִין בְּטַשׁ לְגַבְיָה נֶפֶשׁ כְּלִילָא בְּעֶפְרָא (ס"א בְּרוּחָא).

וְהֵהוּא נֶפֶשׁ אִיהוּ יְסוּדָא לְעוֹבְדֵי גּוֹפָא. כְּפּוּם עוֹבְדִין דְּהֵהוּא נֶפֶשׁ בְּגוֹפָא, הֲכִי אֲתַחֲזִי בְּמַשְׁכָּא לְכַר. רִוּחָא דָּא אֲתַטְמַר לְגוּ. וְהֵהוּא אַחֲזִי לְכַר, סְלִיק וְנַחֲתִית, וּבְטַשׁ בְּאַנְפוּי, וְאַחֲזִי דִּיוּקְנִין וְרִשְׁמִין. בְּטַשׁ בְּמַצְחִיהּ, אַחֲזִי דִּיוּקְנִין וְרִשְׁמִין בְּטַשׁ בְּעֵינוּי, וְאַחֲזִי דִּיוּקְנִין וְרִשְׁמִין. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה ג) הִפְרַת פְּנִיָהֶם עֲנָתָה בָּם.

בּוֹצִינָא דְאֲתַמְשֵׁף מְגִיָּה מְדִירוּ, דְּחַד חוּטָא יְרוּקָא, שְׁלֵהֲבוּתָא דְתַהוּ. בְּטַשׁ בִּידוּי בְּשַׁעֲתָא דְכַר נֶשׁ נְאִים, וְרִשְׁמִין וְרִשְׁמִין וְשִׁטְוִטִין בִּידִיהּ, וּכְפּוּם עוֹבְדִין דְּכַר נֶשׁ הֲכִי אֲתַרְשִׁים. וְאַלִּין אֲתַוּוֹן מִתְהַפְּכִין מִתְתַּא לְעֵילָא, וְיַדְעִי לֹוֹן חֲבָרִי קְשׁוּט, בְּרִשְׁמִין דְּאֲתַוּוֹן דְּבוֹצִינָא, וְכָל אֵלִין חִילִין דְּלְגוּ בְּכַר נֶשׁ, עוֹבְדִין וְשִׁטְוִטִין אֲתַוּוֹן מִתְהַפְּכִין. מָאן דְּרַקִּים דָּא, רַקִּים בְּשַׁפּוּלִי מְשַׁכְּנָא. כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (תהלים קלט) רַקְמַתִּי בְּתַחֲתִיּוֹת אֶרֶץ. בְּרִיף הוּא בְּרִיף שְׁמִיָּה לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.

עֵינִין חַוּוֹרָא, וְאַכְרִין סוּמְקִין, בְּאַתְרִיהּ דְּנַפְיָה מִינִיהּ, דָּא אִיהוּ בְּאַת פ' וְאַת ר' כְּלִילָא כַּחֲדָא.

מְצַחִיהּ רַב, תְּלַת שְׁרִטוּטִין סְלִקִין בְּמַצְחִיהּ, שִׁית זְעִירִין אַחְרָנִין. סוּמְקָא הוּא וְלֹא סוּמְקָא, קְיִימָא בֵּין תְּרִין גְּוֹוִנִין. שְׁעָרִיהּ אוּף הֲכִי. אַנְפוּי רַבְרַבִּין. שְׁעָרִיהּ קְמִיט, וְלֹא כָל כַּף. תְּלִי זְעִיר תַּחֲתוֹת אוּדְנִוִי. טַב אִיהוּ, מְאָרִי דְמַהִימְנוּתָא, מְאָרִי דְרוּגְזָא תְּקִיף, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְרָגִּיזוּ.

הֵהוּא סוּמְקָא דְתַחֲתוֹת עֵינָא, אֲתַפְּשֵׁט בְּעֵינֵיהּ. רוּגְזִיהּ בִּישׁ. בְּשַׁעֲתָא דְמְלִיל בְּרוּגְזִיהּ סְתִים פּוּמִיָּה, וְנַפְיָה תְּנַנָּא מְנַחֲרִוִי. וְלִזְמַן זְעִיר נַח רוּגְזִיהּ, וְלֹא כָל רוּגְזִיהּ, עַד יוּמָא אַחְרָא, אוּ תְרִין יוּמִין. דָּא אֲצַלַח לְזַמְנִין, וְלִזְמַנִּין לָא. אֲבָל קָאִים תְּדִיר בְּאַצְלַחֲוֹתָא, בֵּין זְעִיר וּבֵין רַב.

וְאִי סוּמְקָא דְפּוּם עֵינָא, זְעִיר כְּחוּטָא, וְלֹא אֲתַפְּשֵׁט בְּשַׁעֲתָא דְרוּגְזִיהּ בְּעֵינָא, וְאִית בֵּיהּ כָּל הַנִּי סִימְנִין. חֲלָשָׁא בְּלַפָּא. וְאִיהוּ דְחִיל מְכַלָּא, שִׁינְתִּיהּ לָא אֲתִישֵׁב בֵּיהּ. חֲשִׁיב תְּדִיר מַחְשָׁבִין וְדְחִיל מְכַלָּהוּ. וְאַצְלַח לְכַלָּא. מְאָרִיהּ דְגָרִיעַ (דְּנִיפִי). לָא חֲשׁ לְגִיּוּפָא.

לְזַמְנִין תַּב בְּתִיּוּבְתָא וְדְחִיל. וּמַגּוּ דְחִילוּ, כְּדִין תְּשַׁפַּח בְּעֵינֵיהּ יְמִינָא, הֵהוּא סוּמְקָא דְפּוּם עֵינָא, בְּסוּפָא בְּשַׁפּוּלִי עֵינָא, וְחַד שׁוּרְרִיקָא דְקִיק סוּמְקָא בְּעֵינֵיהּ שְׁמָא לָא, וְאִי מִתְחַלְפִי מַה דִּימִינָא לְשְׁמָא לָא, וּמַה דְשְׁמָא לָא לִימִינָא, כְּדִין אִיהוּ בְּקַלְקוּלִיהּ. וְתַב וְתַבֵּר גְּזִיזָא דְכַרְדָּא, בְּגִין לְאַעְבְּרָא עֲבִירָה.

תְּרִין קְמִיטִין עַל רִישָׁא דְעֵינָא, וְתַלְתָּ לְתַתָּא. וּבְרַגְלֵיהּ שְׁמָא לָא, בְּאַצְבָּעָא דְאַמְצָעִיתָא, שִׁית

שְׁעָרִין, וּבְזִמְנָא אַחְרָא חֲמֵשׁ, וְהִשְׁתָּא שִׁית, חַד זְעִירָא בִּינְיָהּ. עֵינִין אוּפְמִין, וְקָרִיצִין דְּעַל עֵינֵי רַבְרַבִּין, סְגִיאִין שְׁעָרִין, אֵלִין עַל אֵלִין, וְאִינוּן עֵינִין אוּפְמִין וְיִרוּקָא, אָזִיל בְּגוּוּיָהּ, וְהוּא יִרוּקָא אֶטְבַּע יְתִיר. הָאִי אֵית לֵיה חֲמֵשׁ שְׁרֵטוּטִין בְּמַצְחָא, תָּרִין דְּעַבְרִין מְסֻטָּר לְסֻטָּר. וְתַלְת דְּלָא עַבְרִין וְכוּ'.

השלמה מההשמות (סימן ז)

וְתַלְת דְּלָא עַבְרִין, הָאִי אִיהוּ בְּאֵת פ' וְאֵת א' וְכוּלָא פ"א בְּאֶשְׁלֵמוּתֵיהּ. אַתְּ ר', לִית בֵּיה כָּלָל. שְׁעָרֵי אוּפְמִין תְּלִין וְלָא שְׁעִיעִין, דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ דְּשִׁתִּיק תְּדִיר, אָבָל פְּקִיחָא אִיהוּ, מְאָרִיה דְּלִישְׁנָא בִישָׁא. מְלוּי בְּרוּגְזָא, פּוּם מְמַלְל רַבְרַבִּין, אֶצְלַח וְלָא אֶצְלַח. מְאָרִיה קְטֻטָּה בְּבִיתֵיהּ, לָא חֵישׁ לִיקְרָא דְּבַר נָשׁ, חַד כְּפּוּמִיהּ וְחַד בְּלַבֵּיהּ, הִפְכָּפָּךְ בְּלִישְׁנֵיהּ. גְּבִינִין דִּילֵיה סְמָקִין זְעִיר. וְאֵית קִימְטָא תְּחוּת עֵינֵיה רַב, אָזִיל עַד חוּטְמָא מְסֻטָּר יְמִינָא, וְתָרִין תְּחוּתֵיהּ, חַד מְנִיָּהּ זְעִיר מְאִתְרָא. דָּא שְׂכִיב בְּנֵדָה מִיּוּמִין זְעִירִין וְחוּבֵיה רָשִׁים בֵּיה רְשִׁימִין אֵלִין.

בֵּין כְּתֻפּוּי אֵית לֵיה רוּשָׁם חַד וְאַרְבַּע שְׁעָרִין בֵּיה חַד מְנִיָּהּ בְּאֶמְצָעֵיתָא רַב וְתַלִּי, וְתַלְת אַחְרָנִין זְעִירִין. וְעַד לָא הָוָה עַבְרָה דָּא, הָוּוּ תַלְת זְעִירִין. וְחַד דְּאִתְרָשָׁם בֵּיה דְּקִיק וְזְעִיר מְכַלְהוּ. הָהוּא רוּשָׁם הָוָה בֵּיה מְקַדְמַת דְּנָא אוּכְסָם, וְאִינוּן שְׁעָרִין חֲזָרִין כְּלָהּ, הִשְׁתָּא לָאוּ הָכִי. אֶלָּא רוּשָׁם אוּפְם וְחַד סוּמְקָא בְּרָשִׁימוּ וְטְלוּפְחָא בְּאֶמְצָעֵיתָא, וְהוּא שְׁעָרָא דְּאִתְרַבֵּי בֵּין אַחְרָנִין. רִישֵׁיה סוּמְקָא וְשָׂאָרָא חֲזָר.

א' תב בתיובתא, תשפח בעיניה ימינא חד חוורא, חור גו ההוא אכמא. במצחיה תלת שרטוטין עברין, ותריין דלא עברין. ההוא רושם אופם וסחרניה חוטא סומק ובגו ההוא חוטא חד שערא דקיק זעיר, ותלת שעריין באמצעיתא כולהו כחדא זעירא. יחפם באורייתא (א) יוליף, ולא יצלח בעובדו.

ואי ירוקא דעינא לא יצטבע כל פה, ועינוי אופמין וחד חוטא וסומק זעיר אעבר בין אינון גוונין, כדין איהו באת פ' בשלימו, ובאות ר' בלחודו. במצחיה תשפח שית שרטוטין. תלת עברין, ותלת לא עברין, שעריה תקיף ולא כל פה, תלי ולא תלי, האי איהו בשלימו לכל בר נש, קמצן איהו. לית ביה חידו, ואפילו בחדוה לא חזי בדוונא חזי. אטיס אודניה שמאליה. בשינוי אית תלת רברבין מלעילא. ויהבין לון דוכתא אינון דלתתא. מהימנא איהו ולא כל פה, אנפוי אריכין ולא שפירין. קליה פאתתא, ומילוי כאתתא, מקנח פומיה במלוי, אפתח אצבעאן דידוי במלוליה. פד אזיל, אקדים ליה בליתא דפרסאי, דלא יחוב בר נש לגביה. עליה כתיב (דברים כ"ד) כי תעבה היא לפני יי.

עיינין ירוקין ואלין סימנין ביה, ואנפוי אריכין שפירין. שערוי אוכמין ומריטין מלעילא ברישא, רישיה רב. פד אזיל, כפיף רישיה. קריצין דעינוי בקדמאה עלייהו כתיב (משלי א) מנע רגלך מנתיבתה.

עיינין רב־רבין וירוקין דא איהו בתרין אתוון, ר' פ"א. חד יחידא וחד בשלימו. במצחיה שרטוטא דאזיל ועבר מסטר לסטר, ותלת אתרנין אית דלא עברין. מצחיה רב. קריצין דעל עינוי, לא רב־רבין. בדיקניה שערא טפי. דא באנפוי שפירו סומק. שעריה שעיע ולא כל פך, דחיל חטא איהו, רחים אורייתא איהו. רחים לאינון דמשתדלין בה. חדי בכלא, עביד טיבו לכלא, פדיקא לתועלתיה. מהימנא איהו לרזין דאורייתא. טב איהו למלין דעלקא. מאן דאשתתף בהדיה לא אצלח, לא איהו ולא אתרא. אצלח איהו בלחודוי דהא את ר' גרים. פגים איהו ברישיה.

לעילא רישומא דחד מכתשא דהנה ליה תמן, דעבד ליה חד רבנא באכנא כלא רעו וכנונה, ואיכסי בשערא. וההוא רישומא דמכתשא כגוונא דגימ"ל יננית. מהימנא איהו לגביה בני נשא, סליק למהוי רישא דעמיה, עד הקא רזין דעיינין.

ואית רזין אתרנין דעיינין דמתפרשין מנייהו. עיינין דמעמקן וחיכאן, דא איהו בשלימו דאתוון בר דקדמאה: ר' ובתר פ' דא איהו בר נש דאצלח בעובדוי ג' שרטוטין במצחיה, מצחיה עגיל. עינוי נהירין מרקמן עובד ציור קיימין על שלימו. שנאוי ופלו תחותיה. פקיחא איהו, אצלח בכלא, בהיל בעובדוי. טב איהו עם בני נשא, מלוי בקשיו ובלא דחילו. ותרן איהו עביד טיבו ולא לשמה.

שעריה שעיע ותלגא ולישניה כתרבא. תחות עינוי קמיטין תלת רב־רבין ותלת זעירין, ואי אית ד' ותלת רב־רבין. פדין תשפח תרין שרטוטין במצחיה עברין מסטר לסטר ותלת דמטו ולא מטו. תחות טבוריה קיימא רשימא חד ציורא דרישא דבר נש אופס וחנור. תרין שערין תלנין ביה, ההוא בר נש אתפשול באפתת גבר מיומין רחיקין ולא תב מההוא חובה. מרעין רדפין אבתריה, ועל דא אינון מרעין, חד דצעיק לאושדא שתן ולא כיל, דעד פען ההוא חובה תלניא בקדליה. דנחש עקימא ושלטי עליה בדא, ודא לסוף יומין דסיבו.

ואי תב בתיובתא בזמנא דאיהו בחיליה, ההוא רשימא אזעירת דיוקנא ושערין לא תלנין ביה כלל. ואי תב בתיובתא בסוף יומי כד מרעין רדפין אבתריה, פדין ההוא רשימא קמיט, ושערן תלנין ביה, וההוא מרעא לא אעדיאו מניה, מגו דתלניא בקדליה דנחש, בגין דההוא נחש, פיון דאחית ההוא חובה על קדליה, לית מאן דיתיר קשרא מקדליה. בגין דההוא נחש לית ליה רשו בימי דעולימוי דבר נש לקשרא ההוא חובה על קדליה. וקשרין ליה בקשרין פקיפין ואיהו רדיף אבתריה דההוא בר נש, ומלקי ליה בההוא ברית דחב ביה. ואף על גב דתב בתיובתא, יצווח מגו עאקו דמלקיותא.

ההוא חוץא דליג ועאל בההוא קשרא, בשפולי דההוא רבה. פדין רווח ליה לפר נש. וההוא נחש לבתר יומין נפיק ועביד דא. ובזמנא דמית ההוא בר נש, תלת מאה שוטרי רדפין אבתריה דההוא בר נש ותפסין ליה, ועילין ליה קמי מלפא. ומלפא קדישא

מתבר אינון קשרין, ונחית ההוא חובה מעל קדליה. ועל רזא דא כתיב (ישעיה כ"ב) אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון. כמה דאת אמר, (ישעיה כ"ח) וכופר בריתכם את מות, תבר ההוא קיימא דילכון, את מות. כמה דאת אמר (בראשית ל"ב) אכפרה פניו. אבטל רגזיה, כדין ההוא בר נש, אזיל לההוא עלמא נקי מההוא חובה, דהא קביל עונשיה בהאי עלמא.

וכי תימא היכי משמע דבהאי עון אשת איש משתעי קרא, דכתיב הכא אם יכופר העון הזה, וכתיב התם באיסור אשת איש שזנתה, ונקה האיש מעון. וכתיב גפי אבנר (שמואל ב' ג') ותפקד עלי עון האשה היום. אי נמי, (ישעיה כ"ב) והנה ששון ושמחה הרג בקר ושחוט צאן אכל ושתה. וכתיב התם (משלי ל) אכלה ומחתה פיה. וכתיב (בראשית ל"ט) כי אם הלחם אשר הוא אוכל. וכתיב (משלי ט) מי פתי יסור הנה חסר לב, ואמרה לו (משלי ט) מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם, ולא ידע כי רפאים שם בעמקי שאול קרואיה, זהו כד (לא) קביל עונשיה בהאי עלמא.

ואי אשתכח ביה זכות אבות, עונשיה בהאי עלמא בההוא עון. כמה דאת אמר (תהלים פ"ט) ופקדתי בשפט פשעם ובנגעים עונם. ופקדתי זעיר זעיר, (איוב ל) אם בפידו להם שוע (ס"א אם יכפר להם שונג) (שמות ל"ד) פוקד עון אבות על בנים. זעיר. ונותן זעיר על דא וזעיר על דא. ואשתזיב הוא ואבוי מעונשא דההוא עלמא. דהא ברא מזבי אפא.

עיינין עקימין דלא מסתכלאן באורח קשוט דא בלא את כלל. פרחין מניה כל אתוון בגין מארי דעינא בישא. חיזו דיליה בהפוכא. ההוא רע עין שליט עליה, ואי כשרן עובדוי דההוא בר נש, לא שליט אלא על עינוי. ואצטריך בר נש לאסתמרא מעינוי, בגין דסטרא אתרא שלטא עליהו. אינון עיינין חמדן כל ביש ואתעבדון סרסורין לגביה ושייפי גופא נצחן, אכל שלטין. עינוי (א) מסתכלאן.

מאן דבעי לאסתמרא מניה, לכתוב יו"ד בידיה ימינא ובידיה שמאלא זיי"ן וליפתח קמיה ולימא יו"ד באיפקא אתווי וישתזיב מניהו. דא איהו פגים לשמושא דקדושא, בגיני כף לא שריין ביה אתוון, והא אסתלקו מניה. דא איהו ברזא דההוא קו ירוק דנפיק מתוהו במידידו דבוצינא. ואית לאסתכלא גו שרטוטין דידא בימינא ובשמאלא. וברזא דאינון שרטוטין דידין, תשפח דא.

מאן דעינא חד אטים ולא כל כף, ועינא אתרא פקיחא. מומא חד מאינון מומין אית ביה. דא איהו באות ר' בלחודוי באשלמותיה ואת יו"ד מטי לגביה ולא מטי. במצחיה תלת שרטוטין עברין וחד זעירא דאעבר. אוף הכי רשימא דא סליק מעיניה לקבל אודניה.

שעריה תלי ותקיף קריצוי רברבין, אית מומא מסטרא אתרא. אימא דיליה אזלת בחרשין כד הוה במעהא ונפקת לפתחי דאורחין בליליא. כד דא אתיליד, בגו תרין שנין דיליה אתחלש, עד דאזער דיוקניה. ואמיה אזלת בליליא בהדיה, וקא עבדת חרשין עליה.